

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ „
Egy órára 1 „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többesür hirdetések alkú szerint jutányos áron vételnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 50 kr.

Wekerle fejtétele.

Ez allegoria; nyugodjanak meg, a hatalmas fő erősen áll még a széles válon, Wekerle Sándornak semmi baja sem esett. Már a nyugaton vagyunk, a kényelmellen nagyságokat itt még nem teszik el láb alól, ellenkezőleg kinevezik magas tisztségekre. Fő, a politika horizontján kívül, oly magasságba, — ahonnan a leghosszabb és legerősebb kezek se érnek le a földi dolgok közé. Mint a hindu szenteket, égbe nyuló oszlopra állítják és elveszik mellőle a létrát, hadd álljon ott az idők végezetéig szent fején rakja fészket a vadmadár, lábait a repkény nője be. Mondják, — hogy a hindu szentek ezt így akarják és így szeretik, de különben is leszállni onnan többé nem lehet...

Wekerle Sándort pedig kinevezik az új közigazgatási bíróság elnökévé. A Lloyd írja, a Lloyd tudja biztosan. Ez igaz és ez Wekerle fejtétele.

Bucsuzzunk tehát el egy negyven éves, athleta egészségű férfiutól: adieu örökre. Bucsuzzunk attól, aki most van ereje teljességében és ezért a nyugalomra ítélte. És nézzük vidáman, — mint szagattják le aranycsillagait a hadvezérnek, amiért diadalokat aratott. Így így, ezt szeretjük, mert ma ez természetes: a geniális, a szükséges, a ki próbált, népszerű államférfiut temesék el akták alá és lépjenek elő államférfiunak az okmány-expeditorok

Meglepve mi egy cseppet sem vagyunk, amiért Wekerle Sándort kiirtották a politika küzdőteréről és Bánffy Caesar elküldte őt egy félreeső büróba diszelnöknek, valamint Augustus száműzte Kiszétsébe Ovidiust. Legfeljebb azon csodálkozunk, hogy megengedte, hogy a közpályán eddig előlegessen neki. A nagy szál ember szabadon ott állhatott, lázithatott, felkiálthatott — a perfidia élő tömegében. Példája, elméje, hívei veszedelmes jelenlevők, Ah, régi hívei! De kegyelmesek voltak hozzája, hagyták még élni csaknem egy egész esztendeig. De most, a választások idejére éppen, hogy legyen ünnepi tanúság a népek, alkalmi okulás az uraknak, lecsikkantották a fejét és föltették egy szép magas piederstátra, hogy mindenki láthassa, semmi baja nem esett, éppen csak mumifikálva van.

A nagy fejek e rendszeres levétele nem egészen új divat. De a ma feltétlen urainak az érdeme, hogy feljuttot-

ták. Kezdték Szilágyi Dezsővel megtették elnöknek. A képviselőház elnöksége szép állás és Szilágyi Dezső hatalmasan is tölti be. Ropog alatta a katedra és ha a csengetyüt megrázza, úgy vélnéd harangok zognak. Illemtanári, erénycsősi állásba béklyóztak be ezt az embert! Odatették, hogy végezze el azt, amit Bánffy is elvégzett — És az ő munkáját más egyebekkel együtt magára vállalta Bánffy! Így hajtának okos országokban óraművet — folyamokkal és vékonyka — de csavargós — erecskéi, így vállalkoznak arra, — hogy Magyarország minden malmát elhajtják, minden éjszakáját megvilágítják — villamos erővel.

Szilágyi Dezsőt skartba tették. És a rosszhiszeműség tapsolt: ime, mily kegyelmes a fensőség, meghagyja a színteren — ha munka nélkül is — az államférfiut, akinek munkája bevált. És ime, mily bátor ember Bánffy, — nem küldi Szibériába, megteszi diszfelügyelőnek és parádé politikusnak! Csengess csengess vén robotos! Gondolják magukban, szilaj jókedvükben az »aktiv« politikusok és — úgy maguk között — jól mutatnak azon, — hogy aki a magyar politikának egyik lángeszű fedezője, kitaláló és konzerváló erő egyben, az egy rozzant házban bakter. És aki e kor egyik leggondolatdusabb szónoka, arra kárhoztatva, hogy amikor Visontai Soma beszél és a ház nem akarja meghallgatni, kérje a házat:

— Hallgassák meg a szónokot.
Mily öröm lehet a kontárnak az, amikor látja, hogy Michael Angelo — széklábat farag.

Szilágyi Dezső nincs immár egyedül, utánakövetkezik Wekerle Sándor. És ha Deák Ferencz még élne, vajjon hová szerelné föl-le az öreg urat, a mi mindenható fiatal nagy-urunk? Minden nagy, szükséges és érdemes politikusunkkal elbirtak a multban, ha rajtakapták, ha nagyságát fölismerték — az oszlopra hamarosan felültették, sietve szentté kanonizálták. Az öreg ur kifogott rajtuk, ő volt az egyedüli, aki kifogott. Sem egy ebédet, sem egy miniszteri tárczát nem fogadott el soha. Ő tudta miért, most már látjuk miért? Nem volt honnan leejteni és nem lehetett volna hova felugratni — bünül ne vegyék a cinikus szavakat.

Ma élne az öreg ur! Ma mikor értük a kicsik teljes és tökéletes diadalát, ma, amikor teljes szélességében kibontakozott a szép hazánkban eddig sem ismeretlen elvöl az érdemesekkel, föl az érdemtelenekkel! Halál a tudásra

gyalázat a tehetségre — jövel szamarak birodalma!

Elbánnának ezek Deák Ferencz-czel is.

Ez a statagéma nem a Bánffyé, osztrák találmány, ő csak a mai bölcs végrehantója. Már régebbi időben a hadseregben rálelünk a nyomaira. Ha valamely kiváló katona állandóan feltűnt ha valamely vezér esőkönnyösen csatákat nyert dekorálták, nyugalmazták, eltávolították, kinevezték, jó, ha be nem zárták. És miután ezt megtették a Hochkriegsrath megkönnyebbülve lélekzet föl, a Hochkriegsrath tekintélye helyre van állítva.

Miután Wekerlét sikerült meggyőzni, hogy muszáj elmennie, félreállni és az aktivitástól félre felülnie, miután meguyerték egy díszes állásra, amelyen az országnak hasznot nem hajthat, mivel vétképp megoyogodhatnak, hogy geniejt hazája javára nem éraenyeshethi, mily boldogan lélekezhettek föl a Hochkriegsrath] a cs. és királyi, de teljesen polgári.

Ez nagy falat volt! Ezért magáért, hogy elhelyezhessék, érdemes volt behozni a közigazgatási bíraskodást.

Wekerle Sándor tehát a közigazgatási bíróság elnöke lesz. Miért éppen ez, amikor ekzisztálhatnak még egyéb disz-állások is, amelyeknek képességei és temperamentuma kevésbbé felelhetnek meg. És kreálhattak volna olyant is, a melyben a már a priori kompromittált intézményben még jobban kompromittálhatta volna magát. De ők nem nagyralátók, megalégszenek azzal, hogy Wekerle egy rossz és hívságos törvénnyel folytassa sísiphusi játékait. Hadd mulasson, amíg szépen lassan elfeledik. És a nem neki való multságban, az évek egymásután való multságában, a technikai és ornamentális munkák tömegében hadd száradjon el minden életere. Folyjék a kiszáritás proccszusa és ne maradjon egy szemernyi nedv a vén kegyelmes urban. Feladje el a világ és feledje el ő magát.

Igazságot Bánffy bárónak és kegyenczeinek — akiket névről ismerni nincs szerencsénk — a nagyság ellen való harczában ő nem egyoldalú. Szapáry Gyula grótot is kellőképpen taksália és a gróf — mondják — rövidesen főrendiházitagnak felküldetik. Ez igen erős esapás, tehát a grótot is elveszítjük. A grótot, akinek már több ízben sikerült összeszedni a srófjait és aki a Hochkriegsrath tekintélyét gyakori hadvezér-sége alatt soha sem rontotta — hihetetlen magasságu polczra teszik.

Vigyázzanak, ez az egy, ez visszajön. És ez az egyetlen, ez a kivétel, ez a csuda, ez boszút vesz rajtuk és megalkuszik velük!

Nincs kegyelem, millió törpe jön mérgezett tükkel, pókháló-vékonyaságú hurkokkal fölfegyverkezve, jaj a Gulliverek országának! Bánffy nem pártember, ha elbánt a saját pártjából kiűzött államférfiakkal, ha végig kaszált rajtuk: kinyújtja igazságos kezét az ellenzék felé is. Meg fogja mutatni, hogy Apponyi grófot nem eresztí be a Házba, minisztert állított föl ellenében Jászberényben. És ha nem elég egy miniszter, még egy másikat is fog kirendelni. És három államtitkárt ráadásul. Maradjon kint Apponyi Albert, miért nőtt olyan nagyra, mért lett működése jelentős, alakja — sokszor bíralt — de mindig csudás. Huszonötéve, változó mértékű népszerűséggel ugyan, de a nemzet egyik vezére, Európa legelső szónoka — a parlamentből tehát mindenáron ki kell szorítani. Mért nem ismeretlen, mért nem jelentéktelen, mért nincsen egy színe a klub szőnyegével — lehetne politikus államférfi, majd miniszter ahelyett, aki társai közül esetleg megnő és ezt eltitkolni nem elég okos! Lenne egy atomja annak az eddig ismeretlen, de bizonynyal törpe anyagának, amely bezudolni készül a Házba, a többi között, a többivel együtt bezudulhatna is. Így talán megbuktatják, ha már valami méltóságra kinevezni és kanonizálni nem lehet!

És mire jó ez, akik csinálják, mit akarnak vele? Ösztönből cselekszik, csak a maguk képére alkotnak? Vagy pa-

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Millenniumi képek.

A Debreczen számára írta:

Gondy Károly.

(Feri öcsémnek — Budapest.)

II. Kertészet.

A kiállítás legszebb és legvonzóbb része mi a tudóst, a művészt, az iparost, de kivált, a nőnemet érdekli az az örökké vonzó és és enyésző növényzet végtelen tárháza.

A millenniumi ünnepségek lezajlása végén nem csillagos urak, csillagos hölgyek, sem nem paszomántos lakajok nyitják meg az utat a pavilonokhoz, mint első nap történt; Nem kedves miniszter, de a legkedvesebb virágok a magok változatlan diszében, élőkön Flóra a virág istennője, és a nemzetközi kongresszus örökös elnöke szent érzettől és nemes feladattól áthatva, néma hódolattal fogadja egyaránt a kasztokra szaggatott közönséget.

Igen, nem a harca zajban megsüketült tabornok, kit az idő juhászított meg... csak szende istennő illik a békekongresszus elnöki székébe!... Virág illik a nő halántékára: előttem nem nő, a kardos asszony. — De mit is csufolják a nőt, »gyenge nemnek« kard nélkül szerzi meg győzefmi babérjait?!... Hason szenvi kurát alkalmazunk tehát a beteg béke javulására: ha a nő idez elő minden háborúságot, csak nő lehet ismét a bekéltető angyal! — Szeget szeggel!

Csak két bekéltető elemet ismerek: a virágot és zenét.

Nézetem szerint ha minden ember zenész

ranccszóra? És mit szól mindezekhez, a ki nekik parancsol? Még nem látunk jól ezekben a füstben, a mit munkájuk körül mesterségesen terjesztenek: a végcél előttünk fölismerhetetlen. Anit látunk, az, hogy akikben bizunk, küzdelemmel vagy látszólag küzdelem nélkül félreállanak, biborpalástba, sülyesztőbe. büroba vagy pulpitusba, eltűnnek szemünk elől. Nyüvek és a szu őri meg, haza, legderékabb reményeidet!

Most pedig bucsuzzunk el Wekerle Sándortól. Ez a vége; bucsuzzunk, mindörökké — soha többé. **M. H.**

Wekerle állása. Félhivatalosan jelentik, hogy Wekerle Sándor dr. volt miniszterelnököt és volt pénzügyminisztert már legközelebb kinevezik az 1897. január elsején életbe lépő legfelsőbb közigazgatási bíróság elnökévé. Ebből az következik, hogy Wekerle Sándor a következő országgyűlésre nem vállal mandátumot, hanem teljesen távolmaradva az aktív politika terétől, újra csendes hivatalnokoskodásra szánja el magát. Hogy miért és hogy mi jelentősége van ennek, azzal lapunk vezércikkében foglalkozunk, itt csupán azt jegyezzük meg, hogy Wekerle még rá is fizet erre a »dicsőségre«, mert a hivatalnokoskodás alatt elmaradó miniszteri nyugdíj és a képviselői fizetés együttesen jóval túlhaladják a bírósági elnökség salláriumát.

A választások.

Választási mozgalmak Hajdúvármegyében.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, okt. 9.

(P.) Hajdúvármegye négy választókerületében ma még csendes minden. A választópolgárok nagyon el vannak foglalva a tengeri

vagy kertész is lenne meg volna fejte a nagy problema a világkéjéhez. Itt van p. o. Hollandia, mely maga egy virágos kert, soha sem háboruskodik; haarlemli tulipán hagymával gyógyít mindet.

Az ifju csehekről, azért hogy oly jó zenészek, nem merném feltenni, hogy ugy alkalomadtá időben el nem vernék a hegedűvonóval a t a k t u s t a hátunkon.

Valami láthatatlan szellem vezet minket itt a gyönyörű virágok labirintjében. Nem lábunkon járunk... mintha testünk is követné lelkünk fokokenti emelkedését; hol szívzorongva, mint az öröm magas szárnyalásánál ismét földet ér, bűvös erőhatalma alatt legyökerezik a lábunk, és kerekébire nyílik a szemünk: midőn a virágok színpompája és illatárja egyszerre megrohanja idegeinket.

Ah! talán a béka járja a kolont, Hogy a hidon érezzük az otkolont!...

Én nem tudom más mit érez a színek hatása alatt, de nekem az őt érzésem is kevés arra, hogy kifejezzem azt az élvét ha egy szép festés vagy szőnyeg színeibe elmerülök.

Vannak kik a színek árnyalatait nem igen tudják megkülönböztetni, sőt teljes színvakok, csak szürke fényképben látják a világot.

A nők általában finomabb színérzékkel bírnak.

Legbámulatosabb, hogy nagynevű híres festők, mint K a u l b a c h, M u n k á s i felette kevés színérzékkel bírnak, de ezek rendszeren annál jobban rajzolnak, több a formaérzékük. — A G o e t h e és S c h i l-

töréssel, szüreteléssel, az őszi szántásokkal. A mig ezen dolgait el nem végzik nem igen törődnek sem a politikával, sem a korteskedéssel. Hanem ha aztán befejezték mezei munkájukat, hozzáfognak a politikához és rajta lesznek mind egy szálíg, hogy a szabadság, testvériség és egyenlőség zászlaját fennen lobogtatva, diadalra vigyék azt most, a közelgő választások napjain is, mint ezelőtt öt évvel.

Hajdúvármegye négy választókerületét évtizedek óta függetlenségi és 48-as párti honatyák képviselték. — Hajdúvármegye, józan, szabadságra, önállóságra törekvő népét soha sem volt képes politikai meggyőződésében megtántorítani a hatalomnak semminemű erőszakoskodása.

Bocskay népére nem lehet ráoktroynálni azt a szolgálókat, mely Bánffy uralmát követelhetné. Önálló, független Magyarországot lelkesezett századok óta a hajduság.

Ezt pedig csak egyedül a függetlenségi és 48-as párt viheti ki, melynek zászlajára épen e szavak vannak írva.

Nincs is kilátása a mostani választások alkalmával sem a kormánypártnak arra, hogy Hajdúvármegye négy kerületéből egyet is meghódítson a maga számára.

A függetlenségi és 48-as párt minden vonalon oly jól áll, hogy teljesen biztos kilátással megy be a választási küzdelmekbe.

Hajdúvármegye lakossága lelkesül elveinkert s ezért mi hazafias örömmel kiáltjuk: Éljen Bocskay népe!

Hazafiai komolysággal figyelmeztetjük azért a megyében lakó elv- és polgártársainkat, hogy ha majd eljön a nagy nap, melyen legszebb polgári jogait gyakorolhatják, akkor se hagyják cserben az a lobogót, mely ő érték van, ő értékük küzd, hogy valahára e

l e r galleria rajzolói mind a kellő színérzék hiányában jeles karton rajzaikkal r-mekeltek. — Mily nagy csapás is lehet, nem a kellő színben lenni a világot, szürke teorémákat hagyva az utókorak?!...

A ki itt Flóra gyarmatos harmatos birodalmában ujdenságot vagy különlegességet keres, az nagyon csalódik. Némely házi kertekben igen gyakran többféle fajra akadunk, mint itt a főváros összes téerein.

A finon izlésű kertész egész évadra dolgozik, nemcsak nyeseget rendezget, de terv után építget és minta után szövi szőnyegeit; folyton virágzó, bizonyos határokat túl nem lépő kortársakat válogat, mert nem egyes virágot de komplexeket nevel: a mit tavasszal kiültet az a nyar felé fejti ki fokozódó színerejét; együttesen szerzik meg dicsőségét.

Ez pedig nem is oly könnyű feladat, subordinálni a szabad hadat! mert a virág batártalan szeszélyében először a szabad égből, később ismét hő kebelre vágyik: kötve metszve tépve haldoklik. Csoda-e ha kirug a hamból és kilép a glédából, vagy mint a rosz katona meghátrál, kit aztán meg nem kimél a halál.

Szükséges, hogy a kertész, mint a jó hadvezér p. o. Nagy Sándor ne csak minden katonáját nevével szólítsa, de szokását lelkületét megfigyelje mert csak úgy oszthatja ki nek kinek a szerepét az együttes fellépés, fejlődés sikeréhez.

Hátha meggondoljuk, hogy a virágok között mint a hölgyvilágban sokszor látatlanul lent gyökérmélységben dul az ellenszenv harca...

Nem mindig a talaj az oka, ha a szép

haza szabad és független, polgárai pedig boldogok és megelégedettek legyenek.

A megye minden választókerületéből örvendétes értesítéseket kaptunk arra vonatkozólag, hogy pártunk mindenütt a legszebb reményeknek néz elé. A választók mindenütt kitartanak és tudni sem akarnak más jelöltől, mint a melyik a függetlenségi és 48-as párt elveit vallja magáénak.

A négy választókerületből a következő értesítéseket vettük:

A nádudvari kerületben P a p p Eleknek, a kerület jelenlegi képviselőjének megválasztása egészen bizonyosra vehető. P a p p Elek oly előkelő tagja a képviselőháznak s úgy Hazájának, mint kerületének oly kiváló szolgálatokat tett, hogy megválasztása minden valószínűség szerint egyhangulag történik meg, ámbar a kerület egy pár községéből néhány aláírással leveleket küldözgettek a kormánypart végrehajtó bizottságának központi irodájába, hogy küldjő a párt jelöltet nekik. De hát ennek nem más az oka, mint hogy egy pár kormányparti vigécz és a falusi jegyzők szeretnék ha megköltethetnék a szabadelvű párti jelöltet, hogy egyszer már lenne egy kis eszem-izsom, dinom-dánom. Nem tartják valószínűleg illetékes körök sem, hogy e kerületben a kormánypart próbát tegyen, mert itt ugyanis hiábavaló lenne mindenféle erőlködés. Itt tehát bátran kiálthatjuk: **Éljen P a p p Elek!** A képviselőjelölt a napokban tartja meg a kerülethez tartozó községekben program beszédjét.

Ezen megbízható forrásból vett értesülésünk után annál meglepőbb a Magyar Hírlapnak tegnapi számában közölt az a híre, hogy P a p p Elek ellen Nádudvaron P o l ó n y i Géza volt segédje dr. F a l u s i

asszon nem méltatja a kinyitott, színt szerelmet valló rózsát hó keblére. — Istenem! milyen szánalmas élet lehet ott, hol a szikla rózsza egymagában az elérhetetlen magas orom tetejében tenyészik; hol a csalfa remény a naptelített forró vágygyal szövetkezve hiába keresi a felvezető keskeny növényt . . . vissza esik a tátongó mélységbe!

Szenvedély, meredély! . . . Igen, a jó kertész mint a jó festő kevés de állandó színekkel dolgozik, de még átmeneti chromaticai szín skálával sem rendelkezik, nem veheti fel tintákat, csak kész színek állanak rendelkezésére. Mennyi gond és szorgalom kívánatik, hogy beteg szírom vagy rendhagyó levél ne zavarja a harmóniát, arról csak a gyakorló kertésznek van fogalma.

A pongyola levelű musa ensete, a kemény nyaku pálmák, a mathematicai pontos sággal forduló buxus sempervirens, a szorosan szegélyző eschiveria garacilis, a törpe pelargóniák, a folyton virágzó begóniák, a szeliotropicum peruvianum, a sok színű coleusok, a myosotis alpestris mind kedves régi ösmerősünk.

Ellenben a ricinus, cana indica, piretrum és cineraria félig ki mentek a divatból, dacára hogy a cana-nak van egy igen gyönyörű válfaja. De ki tehet a zsarnok divat ellen, és ha meg unjuk a legjobbat, a legszebbet? . . . Divatot ural az örökké következetes természet is, ha már az egy igaz Isten imádságának is van divatlapja . . . a sziv szent frigykötésének avatlan végrehajtása . . . ?

Nem hagyhatom itt felemlitlenül a celosia cristata egy nemesített fajtát, mely oly nagy bordó plüs levéllel bírt, hogy ima számolynak elég lett volna. Egy csoportban látni, valami elragadó volt.

Árpád budapesti ügyvéd is fellép Ugron-párti programmal.

A bősörményi kerületben minden valószínűség szerint S z i n a y Gyulának ellenjelöltje sem lesz. Már lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy S z i n a y Gyula, mihelyt K o s s z u t h Ferencz felépül, vele együtt megy ki Bősörménybe és tartja meg beszámoló beszédét.

A h.-nánási választókerület függetlenségi pártja még idáig nem állított jelöltet. Vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a képviselőjelölő gyűlés, a melyen hogy kit jelöl a választók többsége, még nem tudható. Mint hírlik D é g e n f e l d Pál gróf, a csak most elhunyt téglási gróf örököse, kormányparti programmal merészkedik fellépni e minden ízében függetlenségi kerületben. Hogy az lesz a sorsa, ami elődjének, F e r e n c z y Eleknek abban nem kételkedik senki e kerületben.

A szoboszlói kerületben már P o l ó n y i Gézának rosszu! ahanak a dolgai. A szoboszlói függetlenségi part olyan jelölt után néz, ki a Kossuth-párthoz tartozik. A jelölő gyűlésen napokban lesz, a mikor P o l ó n y i is megtartja beszámoló beszédét. Emlegetik, hogy Szoboszlón fellép dr. M e d v e Zoltán a mi basánk titkára is kormányparti programmal. Ezt a milyen hahotával, ép olyan megbotránkozással is fogadták H.-Szoboszlón, hogy a főispáni önkény minek nem tenné már eszközüvé a választókat.

Hogy állnak a dolgok a II-ik kerületben.

október 9.

(P.) Hát bizony Debreczen II-ik választókerület még a mai napig sem csendes és nincs is kilátás arra, hogy a választás napjáig elcsendesüljön.

Itt ott a habitusánál tulhajtott virágszarak és a sok köznapi szőnyeg dudva egészíti ki a kertészeti műfésztész szűk palettáját.

A nagy mügonddal összeállított virágágyak mind meg annyi a maga gyökerén élő óriási virágcsokrok ünnepi csendben tisztelgnek itt királynak hordárnak egyaránt. Hol szerényen a földbe esztergályozott zöld tányérok mélyében, hol dombon c'helyezkedve hivatgatnak Flóra tarka gyermekei; még azt sem mondják: »Ne nyúlj hozzám! . . . de ki is bántaná szegényeket, hiszen nem hiénák között, sem t e m e t ő b e n nem járunk mi itt.

Majd ismét egymást üzve, girlandokra füzve keringenek a határolt pázsit körül.

Mily óvatosan kúszik a kedves maurandia a nálánál valamivel erősebb virágszárakra; mint mikor a nagyobb gyermek hordja karján a kisebbik testvért az utcán keresztül, hogy a szekér el ne gázolja.

Apró kékes harangjai üveghangjait csak úgy lessük midőn a pók rajjuk rezegteti kiszálait.

Hát amott az az árva csemete komoly tekintetével mit vétett, hogy a nagy csokron kívül egy magában áll a zöld plüs terítőn; talán a kertész kérkedik kedvencz növényé kével? — nem; játek foly itt. Ez az ólalkodó farkas, mely az eleven gyermekvirág kerítésen belől szökdecselő baránykára veti szemét; lehet, hogy soha el nem fogja! . . .

Mint a sz. János bogárkái csillag fényben tündökölnék a nefelettek az irisine sötét éjében, összeterve a fiastyuk képeben. Ugyanezen sötét alapon, hogy ég a skarlát mályva?! M e n n y e k, p o k o l n a k, egy a sötét szája! . . . (Vége köv.)

Ezen a kerületen alaposan hajbakaptak K i r á l y Ferencz és M á r k Endre. K i r á l y Ferencz hogy uralmát megtarthassa, M á r k Endre pedig állítólag csak daczból, hogy Király Ferencz ne legyen képviselő. (Nem mintha ő is szeretne képviselő lenni. (Oh a viláért sem.)

Az aláírási iverket a kerület választói körében sorra hurezolják, úgy az egyik, mint a másik párt kortesei s M á r k Endre mellett azzal hódítanak, hogy a főispán igen szeretné, ha ő lenne a képviselő.

Igy történhetett meg aztán az, hogy M á r k Endre egy 284 aláírással ellátott (többnyire kis hivatalnokokból állottak az aláírók, kiket a főispánnak egyetlen szemhunyorítása kétségbe ejt) iveret nyújtott be a szabadelvű párthoz, a melylyel azt akarta dokumentálni, hogy a kormányparti választók többsége őt óhajtja jelöltnek. A gyűlésen igaz, hogy konstatalták, hogy az aláírók fele a III-ik kerülethez tartozik, de ez mítsém változtatott M á r k Endre elhatározásán.

K i r á l y Ferencz dr. hivei viszont erősen biznak abban, hogy a holnapi szabadelvű párti jelölő gyűlés őt fogja jelölni, mivel a központ is őt támogatja, ámbar az ő általuk kibocsátott iverken igen csekély az aláírók száma. Elenyészően csekély a M á r k Endréhez képest.

Igen ám, de hogy mennyire nem valószínű az, hogy a holnapi választó gyűlés beenyugszik a K i r á l y Ferenczdr. egyedüli jelölésébe, mutatja az, hogy több oldalról már mindent elkövettek arra nézve, hogy M á r k Endret visszalépésre bírják s az mai napig senkinek sem sikerült és a mint most már bizonyosra vehető nem is fog sikerülni.

Bosszantólag, sőt ingerlőleg hatott az M á r k Endrére és pártjára, hogy f. hó 7-én K o m l ó s s y Dezső önkényszerűleg összehíván egy pár Király-párti embert őt jelölte és ajánlotta jelöltül a választók gyűlésének is s elvannak batározva elkeseredetten harcolni Király ellen.

A szerdai Király-párti intéző bizottsági ülésből kifolyólag egy három tagu bizottságot, mely J o ó István D o b i e c z k y Sándor és N e m e s Kálman kormányparti honfiakból állott, küldtek ki, hogy hassanak M á r k Endrére és bírják rá a visszalépésre.

A bizottságnak azonban sem szép szóval, sem másképen nem sikerült a visszalépésre rábírnai M á r k Endrét s így nem sült el a Király-pártnak ama terve, hogy jelöltjük a választásnál kormányparti részről egyedül álljon.

Erről különben már teljesen le is mondomottak, mivel gróf D é g e n f e l d J főispán is, kinek különben M á r k Endre kedves embere, a szabadelvű párt központi végrehajtó bizottságának utasítására latba vetve minden erejét próbálta meg M á r k Endrét a jelöléstől visszalépetni. **Ez azonban még neki sem sikerült.**

Hogy mennyire nem sikerülhet sem a Király-párt, sem a főispán terve, arra vonatkozólag csak M á r k Endrének azt a nyilatkozatát idézzük, a melyet az említett három tagu bizottság előtt tett:

Én semmi körülmények között vissza nem lépek. — Megvagyok arról győződve, hogy a választók nincsenek megelégedve dr. Király Ferenczcel és engem óhajt nagyobb része képviselőjelöltnek. De ha

tudnám, hogy a választásnál csak öt szavazatot kapok, akkor sem lépnék vissza.

A II-ik kerületben tehát két jelölt lép fel kormányparti programmal. A holnapi szabadelvű párti jelölő ülésen **M á r k** Endre hívei nagyobb demonstrációra készülnek jelöltjük mellett s el vannak tökévelve mindenre, ha a Király-párt esetleg arra törekednék, hogy egyedül maradjon.

A nemzeti párt manifesztuma.

Tegnap jelent meg a nemzeti párt manifesztuma, a melyet az ország népéhez intézett és amelyet — anélkül, hogy lényeges tartalmához valamit hozzászólnánk, vagy abból elvonnánk — a következőkben ismertünk:

A manifesztum, röviden ismertetve a minap lefolyt eseményeket, kifejti, hogy a nemzeti párt nemzeti politikát követ és követel, mely csak akkor érvényesül, ha — a nemzeti gondolat az állam minden intézményét athatja. Ismétli ezután a nemzeti párt követeléseit és föllátja programját a jövőre.

Ezek:

A pusztító mezőgazdasági válság leküzdése és Ausztriával kötendő kvóta-egyezmény és a közgazdasági kiegyezés, a polgárok megtámogatott egyéni és politikai szabadságának megmentése.

Követelik:

a földadó terheinek mérséklését és a közteljesítés alól kibúvó ingó tőke igazságos megadóztatását, különösen a börzeadó meghonosítását; míg a különböző adóterheknek igazságos kiegyenlítése megtörtént, tiltakozunk olyan adóreform ellen, mely végeredményben adórendszerünk a földre nehezedő mai igazságtalanságait súlyosbítaná; de kívánjuk bonyolult adókezelésünk egyszerűsítését és a fogyasztási adók közül különösen a szeszadónak s mezőgazdasági szesztermelést elősegítő reformját;

a mezőgazdasági hitel szervezését olcsóbb hitellel és a hitelszövetkezetek terjesztésével;

a szőlők felújítását, talajjavítások felkarolását, telepítéseket, kisebb bérletek és parcellázások előmozdítását, a házi ipar fejlesztését a mezőgazdasági munkások, cselédek és alkalmazottak jogviszonyainak törvényes szabályozását;

a mezőgazdasági termények árának fel-emelésére alkalmazott közlekedési és tarifa politikát, e termények megfelelő vámvedelmének létesítését mezőgazdasági iparágak fejlesztését;

Ismerteti a kormány állásfoglalását a kiegyezési és állás nem foglalását a kvóta kérdésében.

Ily kiegyezést — ugymond — a nemzeti párt el nem fogadhat, mert egy rossz kiegyezés Magyarország gazdasági életét válságba ejti.

A manifesztum így végződik:

Feleljen tehát a nemzet: akarja-e a kvóta fölemelését?

Ha a nemzet szabadon választaná, nem is volna kétséges a válasz. De a hatalom eddig is ólomsúlytal nehezedett a választóközönségre, most pedig, a nyitra-stomfa-giráltság választások korszakában, alkotmányos formák alatt valódi önkényuralom akar meghonosulni. Ma nem csugán az ország anyagi jövedele, pénze, nemzeti fejlődése s állami önállósága forognak kockán, hanem minden egyéni és politikai szabadság, sőt maga az ez ezredéves alkotmány is.

Egy tehetség és tekintély nélküli kormány az erőszak és választási korrupció eszközeivel le akarja igazni a nemzetet és kiszolgáltatni Magyarországot idegen érdekeknek. E végre egy föltétlenül szolgálatkész többségre van szükség, mely kíván magának az új választásokon teremteni, többséget, mely megszavazza a fölemelt kvótát; pártot, mely elfogadja a rossz kiegyezést; képviselőházat, mely zsarnoki szellemben keresztülvitt köz-

igazgatási reformot is törvénybe iktassa; mely a véd örvény bármiféle alkotmányrontó módosítását kimondja; oly törvény kell neki, mely minden visszaélést a felelősség alól felmenti s a nemzeti méltóság minden sérelmét helyben hagyja; legyen a szabadelvű párt a jelen kormány vezetése alatt arra hivatva, hogy minden nemzeti és szabadsági követelést eltemessen!

Ezért kellett a választási ügyekben a kuria bíraskodását megállapító javaslat törvényerőre emelését is ravasz fufanggal meggátolni, ezért kell az ország tisztviselői karát saját véleményszabadságának elnyomásával és méltóságának csorbításával pártérdekben kor-tes-szolgálatra kényszeríteni.

Ez a kormány mintha kérdezné: hajlandó-e a magyar nemzet a rabigába hajolni?

Nem hajlandó! Mi nemzeti párt, nem tesszük le a feyvert s a kormány le nem győzhet bennünket, mert a nemzeti eszme le nem győzhető, él a nemzetben, míg a nemzet él. Éveken át önfeláldozással küzdöttünk a kibontakozás egyedül lehető útjának fenntartásáért, a nemzeti iránynak és az állampolgári szabadságnak érvényesüléseért, politikai ábrándok és közjogi szélsőségek kerülésével.

Küzdeni fogunk nem kisebb elszántsággal most és mindig igazságunk és hazafiságunk tudatában, alkotmányos eszközökkel, nyíltan, becsületesen. Honfűi kötelesség szólít e küzdelembe és mi harcolunk bátran az általunk védett nemzeti lobogó színei alatt kitűzzük ezt a zászlót a magyar czimerral és koronával; körülhordozzuk az országban s táborba szólítjuk a magyar népet. Sorakozzék a honvédök seregéhez, kik a nemzeti pártba gyűltek, harcolni pro rege, patria ac libertate, — királyért, hazaért és szabadságért.

A függetlenségi Kossuth-párt intéző bizottságának névsorából keddi lapunkban nyomdahihibából kimaradt a bizottság egyik legagiasabb tagjának **H e n t a l l e r** Lajosnak a neve.

Justh Gyula a függetlenségi és 48-as párt kiváló tagja vasárnap a megyegyűlés alkalmával Makón időzött A megyegyűlés után 50 tagu küldöttség dr. Csécsy Mihály a makói függetlenségi és 48-as párt elnökének vezetésével melletti tisztelettel nala. Dr. Csécsy Mihály ismert kézzeljárásával üdvözölte Justh Gyulát s utalt arra, hogy nemcsak Makón hanem egész Csanád megyében bírja Justh a polgárság zömének tiszteletét és szeretetét. Makó polgársága a legnagyobb elismeréssel van parlamenti működése iránt. Ez indítja a makói függetlenségi és 48-as pártot arra, hogy a képviselőjelöltséget Justhnak felajánlja. A lelkes éljenzés csillapulta után Just Gyula hálás köszönetet fejezte ki a megtiszteltetésért; őt nemcsak a rokonszenv, hanem a valódi szeretet is fűzi Makó városához, melynek polgárságát hazafias erzésük igaz magyar egyén s lelkeségük és gondo közasuk folytán szre mélyből tiszteli és becsüli A felajánlott képviselőjelöltséget, melyet a legnagyobb megtisztelésnek tart, hálás köszönettel elfogadja. Justh Gyula eme kijelentését a küldöttség nagy lelkesedéssel fogadta. A hirt hogy Justh Gyula, elfogadta a jelöltséget az egész városban nagy örömmel fogadták. Justh megválasztása bizonyosra vehető.

K o s s u t h Ferenc megállapított körutazása betegsége miatt teljesen megváltozott és az egyes kerületek meglátogatására, a min egészségügyi állapota megengedi, új határnapokat fog kitűzni. Annál kevésbé tartható be az eredeti utiterve, mert midőn ezt összeállították, akkor még a választások határideje nem volt kitűzve, a mi újólag lényeges változásokat okoz.

A **n a g y s z a l o n t a i** kerület választási mozgalmával összefüggően a Nagyvárad azt újságolja, hogy Nagyváradon Helfy Ignác fog föllépni a Lossuth-párt jelöltjeként. Ezzel szemben illetékes oldalról kapott értesülés alapján irhatjuk, hogy a nagyszalontai kerületben a Kossuth-párt jelöltje ifj. Balogh László, kinek megválasztását Helfy is óhajja s az ő fellepéséről szóló hír merőben alaptalan.

A **g y u l a i** függetlenségi elvet valló polgárok értekezletet tartottak a népkerti pavillon nagytermében nagyszámu elvtársak jelenlétében, hol megjelentek, mint vendégek, Dutkai Béla polgármester, Oláh György megyei főügyész és báró Drechsel Gyula. Ez értekezlet egyhangulag s lelkesedéssel elhatározta, hogy jelöltet fog állítani a kormányparti Terényi Lajossal szemben. Megválasztotta partelnökét, jegyzőjét és egy 60 tagból álló bizottságot, melynek kötelessége lesz egy hét lefolyása alatt alkalmas — lehetőleg helybeli jelöltet állítani, illetve kérni fel. Ez értekezleten dr. Fraukó László ügyvéd igen lelkes beszédet tartott, mely nem tévesztette el hatá-át a kormányparti jelenvoltagekra sem.

A **m o n o k i** kerületben Nagy Sándor kormányparti volt képviselő ellen dr. miskolczi Kovács Gábor szerencsi ügyvéd lépett fel függetlenségi és 48-as programmal.

Ujdonságok.

* **Rendkívüli közgyűlés.** Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága e hó 10-én gr. Dégenfeld József főispán elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tart, melyre a főispán a következő meghívót bocsátotta ki:

Meghívó a folyó 1896. évi október hó 10-dikén — Szombaton — délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében tartandó **r e n d k i v ü l i** bizottsági **k ö z g y ü l é s** re, Tárny: Az országgyűlést az 1896. évi november hó 23-ik napjára egybehívó királyi kegyelmes leirat kihirdetése. Debreczen, 1896. október 8-án, Gr. D é g e n f e l d József főispán.

* **A szoboszlói választáshoz.** Dr. **M e d v e** Zoltán főispáni titkár urat tudósítónk a mai délelőt folyamán felkereste, hogy kérdezősködjék tőle **Magyarországról** ama hírére vonatkozólag, mintha ő Szoboszlón **P o l ó n y i** Géza ellen kormányparti progrmmal fellépne. Dr. **M e d v e** Zoltán ur kijelentette tudósítónk előtt, hogy neki erről mindeztideig tudomása nincs.

* **Alakuló gyűlés.** A főiskolai hittanszéki önképző társulat tegnap délután 5 órakor tartotta alakuló közgyűlését **C s i k y** Lajos theologiai dékán elnöklete alatt az akadémiai IV. teremben. A társulat tisztviselő kara a következőképen alakult meg: elnök Nagy Sándor szénior; alelnök s pénztárnok Veress István esküdfelügyelő; főjegyző Bede László 4. th; aljegyző a titkár **B i r ó** János 2. th; a társulat lapjának szerkesztői: **K u t h y** Zsolt 4 th; **B a g a m é r y** Károly 3. th; választmányi tagok: **B o k r o s s** Elek 3. th; **C s i g h y** Andor 2. th; **S z o m b a t h y** István 1. th; Elhatározta a társulat az alakuló gyűlésen, hogy mint minden évben, úgy most is október 31-en reformációi emlékünnepelet tart, mely emlékünnepeleten **C s i k i** Lajos felügyelő tanár **»** Az állam és egyház» czimű munkáját olvassa fel; felolvasnak még ezenkívül: **V e r e s** István és **K u t h y** Zsolt; szavalni fog **B a g a m é r y** Károly s a záró beszédet Nagy Sándor elnök fogja megtartani.

* **Főgondnok választás.** Többször megírtuk már, hogy a tszantuli főgondnoki állásra a szavazatok beadása holnap, f. hó 10-én jár le. Mint az ev. ref. püspöki hivataltól értesülünk, az egyházközségek nagyobb része beadta már szavazatát, úgy hogy alig van néhány hely honnan a mai napig még nem érkeztek be a szavazatok. — A beérkezett szavazatok felbontására az egyházkerület által kiküldött bizottság f. hó 12-én délelőt 9 órakor ül össze a főiskola nagytermében **K i s s** Áron püspök elnöklete alatt, hogy a szavazatok eredményét összeszámítsa.

* **Községi kórházak.** A belügyminiszter teirátot intézett az összes vármegyék alispánjaihoz, melyben arra kéri őket, hogy a szolgabírók útján oda használnak, hogy lehetőleg minden község a kiállítási faluban felépített községi kórház mintájára ugyanolyan építessen. Az egyes községek, a napokban fogják a kórház modelljét és tervzetét — melynek felépítése és felszerelése 7097 forint 63 krajczárba kerül — megkapni. Az építésre hajlandó községeknek szívesen szolgál dr. Müller Kálmán, a budapesti Rókus kórház főorvosa mindennemű felvilágosítással.

* **Mikor lesznek a vármegyében a választások.** A f. hó 17-én tartandó vármegyei központi választmányi ülés állapítja csak meg véglegesen a vármegyében végbemeendő választások idejét és napját. Mint értesülünk a megye mind a négy kerületében egy napon történnek meg a választások és pedig a belügyminiszter által adott 10 nap első napjai közül valamelyiken, tehát még hó 28, vagy 29-ikén. Felhívjuk azért polgártársainkat, hogy részen legyenek, ne hogy később találja őket a választás, s kicsavarják kezükből azt a zászlót, melyre a haza függetlensége és önállósága van írva.

* **Összemorzsolta a cséplőgépet.** Nagy Zsuzsa 15 éves cselédleányt a napokban H. Nanason a cséplőgépet magához kapta ruhájánál fogva, úgy hogy a szerencsétlen leány már nem menekülhetett és darabokra tépte. A szerencsétlen leány természetesen szörnyet halt.

* **Az egyházkerület költségvetése.** A tiszántúli ev. ref. egyházkerületi költségvetést előkészítő bizottság f. hó 15-én délután 3 órakor tartja a főiskola nagytermében gróf Dégenfeld József főispán elnöke alatt ülést, a melyen az őszi egyházkerületi közgyűlés elé terjesztendő költségvetést készíti elő.

* **Zár alól feloldott község.** A b.-újvárosi járás főszolgabírói hivatal tudatta Debreczen város hatóságával, hogy H.-Hadház községben és annak határára a szarvasmarha között ural kodott száj és kórömfájás teljesen megszűnt, miért is a községet és annak határára a zár alól feloldotta.

* **Szabó József főszámvevő** néhány nap óta ágyba fekvő beteg. Régi gyomorbaja vette elő, úgy hogy folyton gyöngélkedik. Orvosai tanácsára most egy darab időre újra kedvezenc nyári üdülőhelyére Bártfára utazik, hogy ott egészségét helyreállítsa.

* **Összes levelezőinket lapunk szíves olvasóit és jó barátainkat** Hajdúvármegye minden vidékén arra kérjük, hogy a választási mozgalomról bennünket minél sürűbben, értesíteni sziveskedjenek, hogy a mozgalomról, mely most már minden vonalon megindul, híven értesíthessük olvasóinkat. Tudósításaikba kérjük fel a »Debrecezen« lelkis híveit, mert csak úgy felelhetünk meg a választások alatt is pártatlan hírlapírói tisztünknek, ha ennek teljesítésében levelezőink barátaink és olvasóink támogatnak.

* **A Gönczy egylet kérelme.** A Hajdú megyei tanítók Gönczy egyesülete, mely a localis érdeken túl a művelődési törekvések szószólója, többször bebizonyította, már, hogy nemcsak a szűkebb értelemben vett tankerületéért, hanem az egyotemes, tanügyért, azok munkásaiért is a cselekvés terére áll oly mértékben, mint azt hasonló irányú egyesületeknél alig-alig láthatni. A hazai összes tanítók katonai szolgálatára vonatkozó kérényre csak nem rég nyert kedvező elintéztést most a kir. tanf. ujján ismét egy méltányos, kérést terjesztett fel úgy a vall. és közokt. miniszterhez, mint szintén a képviselőházhoz. E kérény szövege a következő: Nagyméltó-

ságu Miniszter Ur! Kegyelmes Urunk! Az a tiszta öröm, mely ezeréves multunk betetőzőjének rendezett országos kiállításunk és ünnepeinkben való részvétel alkalmával sziveinket betöltötte: a jövőben vetett hitünknek, céltudatos szorgalommal munkáló és elérni szándékolt részben már meg is valósult reményeinknek hamisítatlan kifejezője. Ez öröm fényben, mely nem elvakít, sok tiszta látásra képesít, ott látjuk az ezerév alatt összehordott azon kődarabokat, melyek mint elmulhatatlan és szétmorzsolhatatlan fundamentumai kulturánk ezerévében emelkedő hatalmas épületének buzdító erővel hatnak, serkentenek újabb munkára, újabb küzdelemre. Örömmel tölti el sziveinket e tiszta fényben ragyogó kép annyival inkább, mert reánk szegény népnevelőkre vetett sugár fényben ott látjuk a mi zajtalan, de nagy horderejű, nemzet alkotó munkánk eredményeit is. A népnevelők azon ezrei, kik kötelességüknek ideális magaslatán mind e mai napig megállottak, kik saját és övéik sorsa intézésére fenmaradt idejük javát is a hazafiság — oltárnak építésére, mely oltárnak tűzétől hevült a régi, melytől tetre buzdul a jövőendő Magyarország; mely tűz hevében egybe olvad és forr az egy nyelvű magyar állam: ezek a népnevelők emelik fel kerő szavukat Nagyméltóságodhoz, hogy tegye a millennárius ünnepeit méginkább örömműnneppé, — ez évet örvendetesen emlékeztessé a Hazát a zaj nélkül dolgozó cultur munkásaira nézve úgy mint azt a maga tisztviselőivel szemben a legfőbb törvényhatóság és felekezeti megtestelt — midőn e millenniumi évet ajándékul nyugdíjkepen több-kevesebb évvel betudta, beszámította. Annál fogva tekintettel különösen arra hogy a tanítói nyugdíjalap jelenlegi összege oly magas, hogy e terhet megbirja: — tekintettel arra, hogy pályánk oly nehéz tekintettel hogy a nyugdíj évak száma oly magas, hogy az istennek különös kegyelme kell ennek megéréséhez; s ismervé Nagyméltóságodnak — bármily csekély érdemet is méltányolni tudójó akarata: azon tiszteletteljes kéressel járunk Nagyméltóságodhoz, hogy a hazai összes, nyugdíjkepes néptanítók részére ez évet — millennárius ajándék kepen — öt, esetleg három évnél kevesebb kegyesen méltóztassék maradván Debreczenben, 1896. okt. 3. Nagyméltóságodnak. A Hajdúvárosi tagkerületi tanító »Gönczy egyesülete« nevében és megbízásából alázatos szolgálai: Kovács Lajos m. k. egyesületi elnök; Csürke István m. k. egyesületi titkar.

* **A presszió tünetei** immáron mutatkozni kezdődnek. Eddigél — a mennyire tudomásunk van — még csak a »szelid nyomás« meg a czirogató kapacitálás járja, de a mennyire a körülményeket ismerjük, alkalmazásba vedődik majd a presszió gorombább fajtája is. Ne hát csak rajta! mi is részen leszünk s irgalom nélkül leleplezzük a »szabad« elvűség lelekkufarait — akarki legyen is az.

* **Értesítés.** A debreczeni róm. kath. iskolaszék f. évi november hó 15. napján választás útján újra fog alakulni, a mely; alkalommal a jelenlegi iskolaszék tagjai közül kilencz kisorsoltatván ezek helye fog újlag betöltetni. Választói jogot a szabályok értelmében csakis azon kath. polgárok gyakorolhatnak, kik az 1895. évre esedékes iskolai adójukat f. év november 1-ig befizetik. Minél fogva tisztelettel felkérnek mind azok, a kik mult évi iskolai adójukat még hátralékban vannak, hogy ezen tartozásukat nov. 1-ig leróni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben sem választhatók, sem választók nem lehetnek. A r. kath. iskolaszék.

* **Az építő-iparosok téli tanfolyama** a budapesti állami ipariskolában (Budapest, VIII. ker. Népszínház-utca 8 sz.) ebben az iskolai ker. november 2-án nyílik meg. — A beiratás is november 2-án nyílik meg. — A beiratás október 15-étől október hó 30 napjaig történik. A tanfolyam négy téli félévre terjed s évenként november 2-tól márczius végéig tart. Tanulókat felvételek a 15. életévet betöltött, Tanulókul felvételnek a 15. életévet betöltött, irui, olvasni és számolni tudó közműves-, kő-

faragó- és acstanoncok és gyakornokok, a kik legalább egy évet töltöttek már gyakorlatban. — A beiratásnál előmutatandó irományok: 1. az illetékes közigazgatási hatóság által kiállított erkölcsi bizonyítvány, 2. a végzett isk. osztályokról szóó iskolai bizonyítványok, 3. munkakönyv, vagy az illetékes első fokú iparhatóság által hitelesített munkabizonyítvány. — Vidékiek levélben is jelentkezhetnek. A beiratási díj 2 frt, a tandíj 10 frt; szertári biztosíték 2 forint.

Táviratok.

Verbőczy arczképe.

Budapest, okt. 9. (A Debr. ered. táv.) Verbőczy István arczképét tegnap délelőtt leleplezték nagy millenáris ünnepek közt Nagyszőlőssön Ugocsa vármegye díszközgyűlése alkalmából.

Lefoglalt néppárti tót ujság.

Budapest, okt. 9. (A Debr. ered. táv.) Balonyi vizsgálóbíró ma a Szt.-Gellért nyomdai helyiségében lefoglalta a Lepsenyi és Nemeth Gellért által szerkesztett Krstye tót hetilap 34-ik számát, a benne megjelent izgató választási cikk miatt.

Erdély-Apponyi

Budapest, okt. 9. A »Debreczen« er. táv. Jászberényből jelentik, hogy Erdély miniszter elfogadta a jelöltséget Apponyi ellen A szabadelvűek erősen reménykednek, hogy Apponyi t megbuktatják. A küzdelem rendkívül heves lesz, az ellenzék is erősen készülődik.

Az orosz czári pár Párisban.

Budapest, okt. 9. (A »Debr.« ered. táv.) A czári pár tegnap d. e. a Louvre gyűjteményét látogatta meg. Dalben a nagykövetség palotájában volt reggeli. Délután 1 órakor kocsikon mentek Versaillesbe. Utközben rövid időre megállottak a híres sevresi porcellangyar megtekintésére. Versaillesben megnézték a csarnokokat és az egyidejűleg működő szökőkutak remek játékát. A parkban népünnepeit rendeztek.

Este diszebed volt a kastélyban azután pedig nagy fogadtatás a tőkörtremben, a hol 1871-ben az egységes német birodalmi proklamáltak. Az eredetileg tervezett ejjei ünnepe a czár egyenes kivánságára elmaradt. A czári pár Versaillesből Sevresbe utazott.

Budapest, okt. 9. (A Debr. ered. táv.) A czár Sevresből Chalons-ba fog utazni, hol nagy katonai parádét rendezne a tiszteletére. Ekkorara varjak a francozia orosz szövetség proklamálását.

Budapest, okt. 9. (A Debr. ered. táv.) Tegnapelőtt este a Concorde-teren a megérkezett francezia lapok verziója szerint tényleg bomba robbant fel óriási detonációval, kevéssel a czár kocsijának elhaladása után. A lámpák üvegei csörömpölve hulltak le, egy Roi nevű ember megsebesült, a rendőrség nyomoz.

Budapest, okt. 9. (A Debr. ered. táv.) Érkd u. 4 órakor. Versaillesből jelentik: A czári pár megerkezése pillanatában a rá váró pénzügaminiszter kocsijának lovai megvadtak, husz embert letiportak 6 megsebeült.

A leánygimnáziumok története

Mialatt a tudósok és nem tudósok arról vitatkoznak, hogy vajjon a nőket szükséges-e magasabb kiképzésben részesíteni és meg lehet-e elöttük nyitni a társadalmi pályákat, azalatt egyes országokban a kormányok foly-

ton újabb meg újabb felső iskolákat állítanak a nők számára.

Egy két évtizeddel előbb hallani sem akartak nálunk arról, hogy leányok vagy asszonyok egyetemre mehessenek s ime, a mostani közokt. miniszter egy rendeletével megnyitotta az egyetem kapuit a nők előtt. Ma már három orvosnövendék kisszaszony ül a budapesti orvosegyetem hallgatói közt. Ezek bizonyára doktorrá is lesznek. De nem-sokára lesznek lesznek patikus és bölosész kisszaszonyok is, legalább az ut nyitva van előttük.

Mivel most már a nők egyetemi pályára léphetnek, igen természetes hogy gondoskodni kellett megfelelő előkészítő tanintézetekről. Így létesült a fővárosban az idén egyszerre két leánygimnázium is. Illelőleg a második megnyitásra vár.

Külföldön már régebben vannak ilyen intézetek.

Az első ilyenemű intézetet Amerikában állították fel minek oka nemcsak az, hogy Amerika minden tekintetben e szabadság és haladás hazája hanem az is hogy Egyesült-Államokban a nők száma nagyobb, mint a férfiaké a minek természetes következménye hogy a nőknek is rá kell adni a fejét a tudományos pályára, ha meg akar élni. S tényleg az Egyesült Államokban ma 448 kö-képiskola van csupán a nők számára, azon-eivül 737 intézet melyben fiúk és leányok zgyütt tanúnak. Ez utóbbi iskolák növende-kei ugy egymásközt mint a társadalmamban feltűnő fesztelenséggel viselkednek mit az egymással való folytonos érintkezés okoz, melynek azonban nem az a káros hatása van a mitől nálunk az »inézó körök» annyira feltek mikor először megpendítették az esz-mét előttük.

Ezek az iskolák a fejlettség magas fokán állanak úgy a tanerők mint a kitűnő felsze-relés dolgában az elért eredmények tekintete-ben levő Welleley College, mely 1875-ben nyitott meg s ma évenként 6—700 növendéke van s bár igen nagy területet foglal el, alig képes befogadni a jelentkező növendékeket. Nemcsak középiskola hanem főiskola is, ugy klasszikus és modern irodalom mint a terméshadtudományok és művészetek tekinteté-ben s jogosítva van akadémiai fokozatok nyújtására.

Az amerikaiakhoz hasonló intézetek nagyszámmal vannak s pedig régóta a skan-dináv államokban Finn- és Oroszországban Sajátságos jelenség, hogy a leány-közédko-lák hesznat Európában a felbarbar Oroszor-szágban láttak be legjobban hol Mária Alexan-drovna cárnü idején nagy sikerrel léptették életbe az egyetemre képesítő leány intézetet. S ma Oroszországban 476 női középiskola van, több mint százezer növendékkel.

Angliában egy magánember, ki pihlából gazdagodott meg, harmadfel millió költséggel női egyetemet is állított fel 1883-ban, mivel az állam ott is huzódzott a nőknek megadni a tanu ás jogát, mely addig a férfiak kivált-sága volt.

Franciaországban a magasabb nőnevelés ügyét 1880. decemberében rendezte a tör-venyhozás; az új törvény értelmében a nők számára több középiskola nyílik meg. — Ez iskolából a nők 20—22 éves korukban lépnek ki. Nagyon sok átalakuláson mentek át e női középiskolák, míg a helyes utat, legalább a viszonyokhoz képest leghelyesebbet, megta-láltak. A tudományokon kívül sulyt fektetnek a gazdaszonyi teendőkre is. A nancyi leány-gimnáziumnak pedig egy másik czélja is van, mint a növendékek egyetemre való előkészí-tése, tudni illik az, hogy növendékei és az elszász-lotharingiai francia nők között állandó összeköttetést tartanak fenn és emezek kebe-leben a francia nemzet és irodalom szeretetét kialakulni ne engedjék.

Olaszországban is késő vette kezebe az állam a leánygimnázium ügyét: Boselli köz-oktatási miniszter 1891-ben állította fel az első leányközépiskolát.

Egyáltalában a nyugat-európai államok-ban nem sok rendszeres leánygimnázium van ma sem Csak a nők igazán lelkes mozgalma volt képes létrehozni a már meglevőket; csaknem egyszerre követelték a madridi, prágai, bécsi és berlini nők a leánygim-náziumok felállítását az államtól, több ezer nő aláírásával. Így nyílt meg a bécsi leánygim-názium 1892-ben, 30 növendékkel. Ez az iskola ikola 6 osztályból áll.

A felvételhez polgári iskolai bizonyít-vány kell. Az első évet csak az addig tanult anyag ismétlésére fordítják, új tárgy a latin nyelv; a 6-ik osztály megint ismétlésre való s készülés az érettségire. — Osztályonkint egyre-másra 20—25 növendék van. Ennek az intézetnek azonban nincs nyilvánossági joga. —

Berlinben először reáliskola volt a leányok számára, mely 5 vagy 6 évvel ezelőtt nyílt meg, ezt alakítják most át fokozatosan gimnáziummá. A lipcei nógimnázium sem rgi.

A Karlsruheban felállított nógimnázium története érdekes. Ugyanis a hannoveri »Re-form nőegyesület» Hannoverben egy leány gimnáziumot akart felállítani, terve azonban a kormánynál ellenzésre talált. Az egyesület ekkor a badeni kormányhoz fordult, s ott engedélyt nyert arra, hogy Karlsruheban leánygimnáziumot állíthasson fel. Fel is állí-totta 1893-ban s a gimnázium meglehetősen lá-tottságnak örvend. A felvételhez nem kell bi-zonyítvány, csak 12—13 éves kor s annyi előkészültég, hogy a növendék a felvételi vizsgálatot sikerrel állhassa ki.

A mi leánygimnáziumainkat ezek az in-tézetek előzték meg.

Őszi dal.

Őszi dértől hull a levél az ágról,
El kellett, hogy szakadjak a babámtól.
Hányszor látom, fajva nézek reája
Mégis, mégis azt kívánom,
Hogy az a jó igaz Isten megáldja.

Hulljatok csak, hulljatok csak levelek,
Nyugtassátok meg kifáradt s ivemet,
Hátha, hátha elfeditek bánatom,
Soha, soha nem jut többé
Az eszembe osalfa Ielkü angyalom.

Arkosi József.

Tudomány.

Huszár Gál élete és művei.

A »Debreczeni» számára írta: D. Nagy Sándor.
(Folyt. és vége.)

Azután világosan, népies modorban ma-gyarazza a szerzetési igéket s a ref. egyház fentebb adott tanát az urvacsoráról. De nem mulasztja el a katolikusok véleményét sem megczafolni, kimutatva annak biblia ellenes voltát. Legvégül pedig summázza még egyszer az urvacsoráról kifejtett tanutételeket, kije-lentvén, hogy e sákramentumnak két része van, t. i. a bünbocsánat ígérete s a Krisztus velünk való jótéteményének záloga. S kifejti ennek alapján, hogy csak azok élnek igazán az urvacsorájával, a kik mind a kettőt ma-gokhoz veszik.

A második egyházi beszéd: »a mi Urunk Jézus Krisztusnak szenvedéséről való pre-dicatio». Ezen beszéd a legterjedelmesebb — 23 lap. Híven tükrözi vissza a hitvallás állás-pontját mindenütt, és az e korbéli protes-tantizmust sajátjaként hirdeti, hogy egyedül a Krisztus érdeme által igazulunk meg. ezt pe-mellett tetteinket is a Krisztus példája szerint kell intéznünk.

A beszéd négy főrésze oszlik; ezek a következők: Először: »Micsoda a Krisztusnak szenvedése».

Másodszor: »Mi indította és kényszeri-tette őt a kinszenvedésre».

Harmadszor: »Mit szenvedett a Krisztus belső és külsőképen».

Negyedszer: »Micsoda hasznót nyert és hozott nekünk az ő szenvedésével».

Mint látszik, a kérdést teljesen felöleli; részletesen fejtegeti, igyekezvén meggyőzni ez tanácsosait egyházunk tanai igaz voltáról; hogy nem oly kárhuzatos tévelygések azok, melyek a népet megrontják, az igaz egyháztól elszakítják, mint a kath. papok bélyegzők.

A harmadik egyházi beszéd: »A mi sáról való predikáció». Szinte meglehetősen terjedelemben — 15 lapon. Ezen beszédben szerző arra a feladatra felel meg a nála megszokott alapossgal, biblia ismerettel s mély meg-győződésre valló határozottsággal hogy: »mi hasznót szerzett és hozott a Krisztus mi ne-künk az ő feltámadásával és ő vele egyetem-ben mint kell bemennünk az új életre».

Ezen egyházi beszédeiből, kivált az ur-vacsoráról szóló predikációból is lehet kö-vetkeztetni, hogy ő Kálvini irányu volt, de az a tény, hogy 1557-ben Bullingerhez fordult, hogy a szertartásra vonatkozólag küldje meg a zürichi egyház rendtartását s az az indo-kolás, melylyel e kérését bevezeti, világosan mutatják; hogy ő a Kálvini irány híve. Ezen-kivül bizonyítja ezt egy másik munkája is.

Ez az ő kis kateja, melyet a gyermekek számára írt. Ezt a dunántúli egyházkerület 1636-ban Pápan tartott zsinatán elfogadja a gyermekek számára tankönyvnek. mi nem tör-ténbetét volna meg, ha H. nem a kálvinizmus híve volt volna.

Ezen kateával némelyek egynek tartják a heidelbergi kateának 1577-ben H. által Pá-pán eszközölt kiadását; ez a vélekedés azon-ban téves és onnan származhatik, mert 1577-ben H.-t még pápai papnak s H. Dáviddal azonosnak tartják.

Nemcsak egyházi beszédek s kate irásá-val munkált az evang. igazságok terjesztésén a lelkek megnyerésén. de felkarolta az egy-házi énekeket, melyeket az isentisztelésbe a reformáció hozott be, melyek oly igen alkal-masak a szív megindítására, felterjesztésére s a buzgóság felkeltésére.

1560-ban jelent meg tőle Mélius Péter-hez intézett ajánló levéllel egy énekes könyv: »Isteni dicséreték és psalmusok». Erről bőveb-ben nem tudunk, csak Szilvás Ufalvay Imre említi az általa Debreczenben 1602-ben ki-adott énekes könyvének előszavában, melyben ő az általa ismert énekes könyveket röviden felemlti. Így hát fel kell tennünk, hogy ő H. G. ez énekes könyvet ismerte, az keze között forgott; annak létezését tehát elfogadjuk, bár példány nem maradt fent belőle.

Abbol az időből, mikor mint »száműzött kassai predicator» a debreczeni egyház part-fogása alatt Debreczenben nyomdájával szol-gáltta a reformáció ügyét, származik tőle az az ajánló levél, melyet Mélius Péternek Arau Tamás ellen írott művéhez mellékelte eme mű-nek czime: »Az Arau Tamás hamis és eret-nec tévelygéseinek és egyéb soc tévelygéseknek mellyec mostan az elfordult feio emberek kö-zött elarattanac, meghamisítási, a derec szent irasból es a régi szent iras magyarazo Doc-toroknak irasokból, a Debreczeni Tanítóe által, ki volt szent Andrásnapja es Karacso Hausnac 1, 11, 12, 13 és 14 napján, az egész keresztény gyülekezet előtt, Christus Vruc szü-ltetése utan enynyi esztendőben, 1561. Debre-czömbe nyomtatott Anno M. D. L. X. II.»

Mint az erdélyi muzeum könyvtárában levő teljes példányból kitetszik, 1562. február 14-én írta ajánló levelét H. G. s ezen írata annyiban bír nagy fontossággal, mert egy felöl életéhez, illetve debreczeni tartózkodásához bizto adatot szolgáltat, másfelől pedig ezen kifejezése: »ez könyvecskét Mélius Péter, a ti Pispektek írta», mutatja, hogy ama mű csakugyan Mélius Péter munkája, mert kü-lönbben szerző nincs megnevezve a czimlapon.

H. G. műve a mai nap is egyik legszebb énekünk: »Könyörögjünk az Istennek Szent lelkének. Bocássa ki magas mennyből fénylő világát stb», mely régibb ref. énekes könyvek-ben 249 sz. a. áll. Ezen éneket a H. G.-ének

tartja már Szenczi Molnár Albert, a halhatatlan ref. magyar énekköltő, az általa Oppenheim-ban 1612-ben megjelent magyar bibliában. Töle származik ezen ének előtt levő más két éne: is. Az egyik 247 sz. a.: »Alázatos szóbeli fohászokodással« stb kezdetű, a másik 248 sz. a.: »Járuljunk mi az Istennek szent Fiához.« Mind három egy dallamra megy, színerete és szelleme ugyanaz.

Szilvás Ujfalusy Imre említése alapján tudjuk eddig, hogy 1574-ben is adott ki H. G. Komjatin laktában énekes könyvet. Ujabbban azonban az eperjesi ág. ev. collegium könyvtárában fedeztetett fel egy példány belőle; címe ez: »A Keresztényi Gyülekezetben Való Isteni dicséret. Psalmo CXLIX. Dicséretet modgyatoc Istenec a szentekne gyülekezetiben.« Ezen példány czimlapján nincs kitéve, hogy hol nyomtatott; de azon körülmény, hogy Szilvás Ujfalusy Imre 1602-ben már említi s komjathii nyomtatványának tartja s továbbá hogy a könyv typusa nagyon hasonlít a Bornemisza Péter predicationának 1573-ban Komjathiban (és Semsén) a H. G. nyomdáján előállított kiadásához, joggal arra indít bennünket, hogy elfogadjuk, miként ezen énekes-könyv csakugyan Komjathiban nyomtatott H. G. által. A munka előszóval kezdődik, melyet H. G. 1574. oct. 6-án irt Comiatin.

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 15. Bérlet 8 sz.
Szombaton 1896 évi október hó 10-én:

A boszorkányvár.

Nagy operette 4 felv. Irtá: Berla A., zenéjét Millöcker.

Személyek:

Gróf Kanyavári	Sziklay M.
Kakasi marquis	Nyitray S.
Bomeville vicomte	Deé-i Alfréd.
Capponi báró	Bejczy Gy.
Coralie opera énekesnő	Szendé Anna.
Rosamunda)	Cserényi Adel.
Laura) színésznők	Makrayné.
Stella)	Rácz M.
Egy vén kisasszony	Lendvayné.
Mihály gazda, módos paraszt	Vágó István.
Marsca, leánya	Kállay Lujza.
Simon koreszmáros	Püspöky.
Limotte, udvarmester	Szilágyi V.
Józi, csordás	Sz Nagy I.
András bojtár	Békésy Gy.
Kár vén kuruzsónő	Locsarekné.
Véra, huga	Kapossy.
1-ső)	Szabó Laura
2-ik) pór	Kiss Pál.
3-ik)	Ungváry V.
1-ső)	Nagy Vilma
2-ik) lakáj	Lendvay.
3-ik)	Pápay Gyula.

Vasárnap, okt. 7-én két előadás: d. u. 3 óraker gyermek és népelőadás felhelyákkal Matyas diak vagy a czinkotai nagy iteze. Énekes vig népszimű 3 felv. Este 7 óraker rendes helyákkal Gasparone. Nagy operette 3 felvonásban.

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piac.

okt. 8

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként —400 klg. on felüli sulyban) — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 kilogram sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 20 kgon felüli sulyban) 52-53 krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 klg.— sulyban 54—55 krig. 5. Fialat könnyű páronként 250 kgr. terjedő sulyban — krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. felüli sulyban 52—53 kr. Közép pként 220—180 klg. fel-sulyban 44—45 krig. Könnyű pként 220 klg. terjed sulyban 43—44 krig. III. Szerbia Nehéz pként 260 klg felüli sulyban 53¹/₂, 54 krig. Közép pként 220—260 klg terjedő sulyban 45—46 krig. Könnyű pként 220 klg terjedő sulyban 53¹/₂—54 krig.

Sertés létszám 1896 okt. 6-ik napján volt kész-szetben 5226 drb. 1896. okt. hó 7-ik napján felhaj-talott 835 drb. 1896 okt. 7-ik napján elszállított 385 drb. 1896. évi október hó 8-ik napjára maradt készletben 5826 db. A hizott sertés üzletirányzata — változatlan.

Budapesti gabonatösdé

okt. 8.

A készarüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Buza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	—	76	—
» »	77	7.05	78	7.25—7.30
» »	79	7.20	80	7.20—7.25
Tiszavidéki ó	75	—	76	—
» »	77	7.20	78	7.25—7.30
» »	79	7.35	80	7.40—7.45
Pestvidéki ó	75	—	76	—
» »	77	7.15	78	7.20—7.25
» »	79	7.20	80	7.35—7.35
Fehérmegyei ó	75	—	76	—
» »	77	7.15	78	7.20—7.25
» »	79	7.30—7.35	80	7.35—7.35
Bácskai ó	75	—	76	—
» »	77	7.20—7.25	78	7.30—7.35
» »	79	7.35—7.40	80	7.45—7.50
Észak magy	75	—	76	—
» »	77	—	78	—
» »	79	—	80	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram.
Rozs elsőrendű új	70—72	6.25 6.50
» másodrendű »	—	6.15 6.20
Árpa takarmánynak »	60—62	4.10 4.40
» égetni való »	62—64	5.20 6.00
» sertőzdei »	64—66	3.50 5.85
Zab ————— új	39—41	5.45 6.—
Tengeri bánsági — új	—	3.80 5.90
» más nemű »	—	3.70 3.75
» —————	—	0.— 1.—
Repce bánsági	—	10.50 10.—

CSARNOK

Az Ypszilonosék.

— Elbeszélés. —

Fordította: **Kalocsa Róza.**

— (Folytatás.) —

Az alacsony ebédő helyett magas föld-szintes ház állott, előtte széles, hűvös veranda-val. Cserépné a folyosó ajtajába kapaszkodott, hogy össze ne essék; két gyermek fejcskét fedezett fel ott az asztalnál, kik éppen tejet uzsonnáztak; villámgyorsan ébredt fel benne a régi természet, és lábujhegyre állott megnézendő, ha vajjon rendben megy-e a dolog. Igen, minden, minden a legnagyobb rendben ment. Alig birt lélegzetet venni. De Schneider urnak vontatott beszéde, a ki maga etette a gyermekeket, magához térítette Cserépnét, gyors féltékenység futott végig egész valóján; izgatottan végig sietett a pisziton és egyszerrel csak a veranda lépcsőn állott.

— Jézus Mária, szent József! Cserépné fogadta őt az ő unokáinak a nagyapja, de kegyetlenül elvörösödött az öreg ur, — és minden tagjában reszketett. — Kérem, kérem, tessék bejönni.

Az ingadozó asszonynak hamarjában egy székét adott s ráülteté. A két gyermek meg bá-mész szemekkel nézett az idegenre.

— Hát kérem, ez itt a Cserépv Sándorka, ez meg a Cserépv Aladárka, mondá Schneider ur és mind a két kis fiut odarakta a nagy-anyjuk ölébe.

Kéjes zokogással szoritá kebléhez Cse-répné a kedves két gyermeket.

— Igen, igen, Schneider ur, ön legyőzött, zokogta az asszony erőszakosan kitörő könnyei között. Bevallom, ön a győztes.

— Megadta neki! Csak ilyet képzeljen magának. Nézzen rám! — ott ült az asztalra könyökölve, kezét hajába mélyesztve; — a legtisztább telivér bárókká lettünk, mind vala-mennyien, — ha kabátomon egy pecsétet akar látni, vegyen elő nagyító üveget, — és ezek

a gyermekek — na hiszen, szép az az én győzedelmem. Egész nap hallom: Jaj, ha ezt Cserépv nagymama meglátná! Jaj, ha ezt Cserépv nagymama hallaná! — És Schneider nagyapa? Nohát mit csináljon az istenadta, ha mindenki a nagyságos asszony füttýére tánczol, hát nekem is a többivel kell tánczolnom, de nem ment könnyen, azt mondhatom, és sokszor gondoltam magamban, hogy vitte volna el — jaj Istenem, szakítá felbe magát Schneider ur, azok agyon köveznek, ha itt még soká fecsegek — és hatalmasan fujva orrát, elrohant.

Cserépnének jól estek egykori halalos ellenségének szavai, egészen földerült.

Mikor Sándor és felesége csordultig te-szivvel, boldogan és mégis bátortalanul elő-siettek nem a szigorú, nagylelkűen meghocsátó anyát találták, hanem a nyájas tekintetű, boldogságtól sugárzó arcú nagymamát, ki a megalottságnak rögtön elvette az élet, a mennyiben unokáinak szülőit e szavakkal fogadta:

— Milyen jól neveltétek ezeket a gyer-mekeket!

Vége.

Nyilttér.

Müller-

szálloda „A MAGYAR KIRÁLYHOZ“

BUDAPESTEN.

A város központján. Ujjonnan berendezve. Villa-nyos világítás. A földalatti vasut végpontján. Uj tulajdonos. Kitűnő szolgálat. Igen mérsékelt árak. Világítás és kiszolgálat nem számítatik.

Az 1895. évi caroi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon **disz-oklevéllel s arany éremmel kitün-tetve.** — Orvosi tekintélyek által kipró-bált s nagyobb kórodákban kitűnő siker-rel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatásu a test bár-minemű csuzos bántalmi, u. m. **kösz-vény, csuz-, reuma, ischiás, asthma** stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, — amennyiben gyakrabban idűttebb esetek-nél is már egyszeri bedörzsölésnél a faj-dalmakat teljesen megszüntette.

Fog és fejfájást

5 percz aiatt megszüntet

Egy üveg ára használati utasítással **1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.**

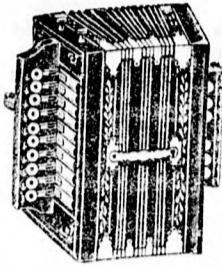
Főraktárak Budapesten: **Török József** ur gyógyszerárában király-utca 12. és **dr. Egger A.** ur gyógyszerárá-ban vácz-i-körut 17. sz. Ugyszintén a fő-város összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél

S-A-Ujhely 65. szám.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Ugyszintén: Debreczenben **Rot-schnek V. Jenő** és **Tóth Béla** urak gyógyszeráráiban.

Csak

41 $\frac{1}{2}$ frtért

szállítom az én világhírű

„BOHEMIA“

huzó harmonikáimat, hosszú fogantyúval és valódi gyöngyház lapocskáival 2 kettős rugója és 11 rétegű erős fogantyúja van, eltérhetetlen réz óvsarkokkal.

A hangok egyes lapokon vannak, minek következtében a harmonika orgonaszzerű hangú.

40 hangú 2 Reg. nagys. 1 $\frac{1}{2}$ + 33 cm. = frt 4 $\frac{1}{2}$
60 „ 3 „ „ 17 + 34 „ „ 5 $\frac{1}{2}$
80 „ 4 „ „ 17 $\frac{1}{2}$ + 34 $\frac{1}{2}$ „ „ 6 $\frac{1}{2}$

Saját magát tanító iskola ingyen. — Porto és csomagolás 60 kr.

Képes árlap ingyen.

SCHUSTER C. A. harmonika-gyáros
GRASLITZ (Csehország)

Küldés utánvétellel. — Beszerelés megengedve.
Viszonteladók kerestetnek.

1122—1896. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak 21559/1896. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Falk T. A. és fia czég részére Sarkady István és neje debreczeni lakosoktól 170 frt tőke, ennek 1896. évi február hó 27-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 21 forint perköltség erejéig 1896. évi augusztus hó 15-én bíróilag lefoglalt és 440 forintba becsült lovak és egyebekből álló ingóságok 1896. évi október hó 26-án d. e. 9 orakor kezdetét veendő és az Ebesen alperesek tanyáján megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi okt. hó 7-én.

Sugár Gyula
bir. kiküldött.

1223—1896. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak 23575—1896. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Katty József részére Albert István és társa debreczeni lakosoktól 316 frt 80 kr tőke, ennek 1896. évi esedékes 6% kamatai és eddig összesen 50 frt 78 kr perköltség erejéig 1896. évi szeptember hó 8-án bíróilag lefoglalt és

364 frtra becsült butorok és szücsárúkból álló ingóságok 1896. évi okt. hó 27-én d. u. 3 orakor kezdetét veendő és Csokonai-utca 1460. szám alatt megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi okt. hó 7-én.

Sugár Gyula
bir. kiküldött.

Dr. Róthschnek V. Emil

gyógyszertára az „Arany egyszaruhoz“

DEBRECZENBEN, Kossuth-utca 19.

(Alapítottott 1772.)

Ajánlja következő, közkedveltségnek örvendő általánosan elterjedt és kitünő minőségű gyógyszer- és pipere különlegességeit:

Dr. Róthschnek-féle

SÓSBORSZESZ

sehek, zúzódások vagy gyulladásoknál egyenlő mennyiségű vízzel hígítva borogatásul használható. Csuzos, vagy köszvényes bántalmaknál tisztán, bedörzsölésül használva, felülmúlhatatlan szer. Egy kávéskanálnyi egy pohár vízbe öntött kitünő minőségű és ízű szájvizet ad. 20—25 csep. cukorra csepegtetve a legerősebb gyomorgörösöt is megszünteti.

Egy üveg ára 50 kr.

Dr. Róthschnek-féle

TANNIN-OLAJ

az egyedüli valóban biztosan ható szer, a mely a hajbort jobban, mint bármi más erősíti, ez által megátalja a haj kihullását! Rövid használat után meglepő az eredmény.

Egy üveg ára 80 kr.

Dr. Róthschnek-féle

Kárpáti mellthea

kitünőnek bizonyult szer köhögés, rekedtség, elnyálkásodás, influenza, tüdőhurut s általában a légzőszervek mindenemű betegségei ellen.

Egy doboz ára 20 kr.

Dr. Unna-féle

Salicyl-Collodium

a legbiztosabb szer typhuszemek, szemölcsök, bőrkeményedések és rovarcsípések ellen.

Egy üveg ára 50 kr.

Dr. Róthschnek-féle folyékony glicerin crème egy üveg ára 85 kr.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítetnek.

Dr. Róthschnek-féle

PEPTONOS VASMANGANOLDAT

0.6% Fe- és 0.1% Mn. tartalommal. Kellemes ízű készítmény mindennemű kellemetlen mellékhatások nélkül. Kitünő eredménnyel használva vérszegénység, idegbajok, sápkór és hysteria ellen.

Orvosi tekintélyek által ajánlva.

Egy üveg ára 1 frt.

Dr. Róthschnek-féle

SALICYLSAVAS-SZÁJVIZ

a világon a legjobb fogtisztító és konzerváló szer, mely a foghúst erősíti, a fogakat vakító fehérekké teszi, és a száj üregét felüdíti.

Egy üveg ára 35 kr.

Dr. Schichalsky-féle

ARCZENÓCS

hamar és biztosan eltávolítja az arczbőr minden tisztatlanságát, mint szepit, májfoltot stb., a bőrt fehériti és finomítja és főlegye, hogy hosszas használat után sem káros, miután teljesen ártalmatlan anyagokból van összeállítva.

Egy tégely ára 35 kr.

Dr. Róthschnek-féle

Keletindiai fogcseppek

mindennemű fogfájást a legrövidebb idő alatt megszüntetnek.

Egy üveg ára 25 kr.

Új divat áruház és női divatterem.

A főposta mellett, Steiner Gyula volt üzlethelyiségében

divat áruházat és női divat-termet

kapcsolatosan

női ruhavarrodával

nyitottam a hol is minden idénynek megfelelő való angol és francia ruha-szövetek, selymek, ruhadiszek, mosóvelezek, flanelek

igen mérsékelt ár mellett kaphatók.

Varrodámban kitünő munkaerők vannak alkalmazva,

Szives pártfogást kér,

tisztelettel

EISLER IZIDOR.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.

Első debreczeni himzóminta, rajzműintézet és kézimunka gyár.

Elegáns utcazi tolették 17 frttól kezdve. Gyász-ruhák 12 óra alatt.